

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



**МАТЕРІАЛИ**

**106-ї підсумкової науково-практичної конференції  
з міжнародною участю  
професорсько-викладацького колективу  
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ  
03, 05, 10 лютого 2025 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,  
які проводитимуться у 2025 році №1005249

**Чернівці – 2025**

УДК 61(063)  
М 34

Матеріали підсумкової 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2025. – 450 с. іл.

У збірнику представлені матеріали 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Годованець О.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Батіг В.М.  
професор Білоокій В.В.  
професор Булик Р.Є.  
професор Давиденко І.С.  
професор Дейнека С.Є.  
професорка Денисенко О.І.  
професор Заморський І.І.  
професорка Колоскова О.К.  
професорка Кравченко О.В.  
професорка Пашковська Н.В.  
професорка Ткачук С.С.  
професорка Тодоріко Л.Д.  
професорка Хухліна О.С.  
професор Черноус В.О.

ISBN 978-617-519-135-4

© Буковинський державний медичний  
університет, 2025

ускладнення. Тому сьогодні все більшу увагу привертають лікарські рослини, особливо ті, які давно використовуються в народній медицині і є джерелом біологічно активних речовин

**Мета дослідження.** Метою наших досліджень було вивчити вплив природи екстрагентів на вилучення біологічно активних речовин з трави котячих лапок дводомних.

**Матеріали і методи дослідження.** Об'єктом для дослідження була трава котячих лапок дводомних. Основною стадією виробництва фітопрепаратів є екстрагування рослинної сировини. Для екстрагування сировини було взято як розчинник етанол різної концентрації. Співвідношення сировина-екстрагент становило 1:10.

**Результати дослідження.** Вперше проведено комплексне фармакогностичне дослідження трави цінної лікарської рослини з родини айстрові (*Asteraceae*) – котячих лапок дводомних (*Antennaria dioica* (L.) Gaertn.). У досліджуваній сировині встановлено якісний склад і визначено кількісний вміст амінокислот, полісахаридів, органічних кислот, в тому числі аскорбінової, ліпофільних сполук (хлорофілів і каротиноїдів, жирних кислот), летких сполук, речовин фенольної природи (гідроксикоричних кислот, флавоноїдів, танінів і поліфенолів), а також макро– і мікроелементів.

Розроблено технологію одержання субстанції – сухого екстракту з котячих лапок дводомних трави, для якого визначено безпечність і фармакологічну дію. За дослідженням гострої токсичності досліджуваний екстракт за класифікацією К. К. Сидорова можна віднести до VI класу токсичності – відносно нешкідливі речовини, ЛД<sub>50</sub> > 5000 мг/кг. Визначено жовчогінну і гепатопротекторну активність котячих лапок дводомних трави екстракту сухого у дозі 50 мг/кг.

**Висновки.** Визначено якісний склад і кількісний вміст полісахаридів і амінокислот у котячих лапок дводомних трави. Встановлено, що досліджувана трава містить 17 зв'язаних амінокислот та 16 вільних. У траві з вільних амінокислот домінує пролін (3,06 мкг/мг); зі зв'язаних – глутамінова (7,38 мкг/мг) і аспарагінова (5,38 мкг/мг) кислоти, лізин (3,31 мкг/мг) та цистин (3,29 мкг/мг). Визначено моноцукровий склад полісахаридів досліджуваної трави; встановлено домінування моноцукрів D-фруктози (10,79 мг/кг) і D-глюкози (7,16 мг/кг) та дицукру сахарози (6,72 мг/кг). Виділено фракції водорозчинних полісахаридів і пектинових речовин, кількісний вміст яких становив у сировині: ВРПС – 14,27 %; ПР – 8,41 %. Одержано ліпофільну фракцію із котячих лапок дводомних трави, вихід якої становив 5,26 %. А також визначено кількісний вміст хлорофілів та каротиноїдів, що склав 0,09 % і 0,03 %, відповідно. Визначено якісний склад і кількісний вміст макро– і мікроелементів у котячих лапок дводомних трави. Виявлено 12 елементів: 5 макро– (К, Са, Na, Mg, Р), 7 мікроелементів (Fe, Zn, Mn, Cu, Ni, Се, Cd). Встановлено значне накопичення у траві калію (12902 мг/кг), кальцію (6116 мг/кг) і магнію (4326 мг/кг).

**Веля М.І.**

## **ДОСЛІДЖЕННЯ З ВИБОРУ АНТИМІКРОБНОГО КОНСЕРВАНТА У СКЛАДІ М'ЯКОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ З ГУСТИМ ЕКСТАКТОМ МАРУНИ ДІВОЧОЇ**

*Кафедра фармації*

*Буковинський державний медичний університет*

**Вступ.** У складі ЛЗ, що розробляється, міститься АФІ рослинного походження та вода очищена – обидві компоненти впливають на стабільність одержаного продукту під час зберігання та застосування через небезпеку біологічного забруднення готової лікарської форми. Присутність мікроорганізмів у нестерильних препаратах може викликати зменшення або навіть інактивацію їх терапевтичної дії, тому на етапі фармацевтичної розробки мають бути розглянуті питання забезпечення мікробіологічної чистоти. Забезпечення необхідного рівня мікробіологічної чистоти нестерильних ЛЗ, особливо тих, що не мають достатньої антимікробної активності, можливе за рахунок уведення до складу препарату антимікробних консервантів. Асортимент консервантів, які використовуються у вітчизняних ЛЗ, є досить широким

**Мета дослідження.** Дослідження ефективності антимікробних консервантів у складі емульгелю з густим екстрактом маруни дівочої для терапії захворювань ОРА.

**Матеріали та методи дослідження.** Досліджувалися такі антимікробні речовини: комбінація ніпагіну з ніпазолом у співвідношенні 1:3, бензоат натрію, феноксіетанол, фенілетилловий спирт. Випробування ефективності антимікробних консервантів проводили за методикою ДФУ 2.3, п. 5.1.3 [2]. Дослідження виконували в асептичних умовах ламінарного боксу (кабінет біологічної безпеки AC2-4E1 «Esco», Індонезія).

**Результати дослідження.** Враховуючи вимоги безпечності та економічності, фізико-хімічні властивості та можливість використання як ароматизатора найбільш прийнятним консервантом у цій розробці є спирт фенілетилловий. Як найбільш прийнятну концентрацію консерванта було обрано 1,0 %.

**Висновки.** Проведено дослідження з вибору антимікробного консерванта у складі м'якого лікарського засобу. За проведеними випробуваннями, досліджувані консерванти (бензоат натрію, феноксіетанол, фенілетилловий спирт та комбінація ніпагіну та ніпазолу) показали високу антимікробну ефективність і відповідали вимогам ДФУ 2.3 критерію А до препаратів для наскірного застосування. Враховуючи вимоги безпечності та економічності, фізико-хімічні властивості та можливість використання як ароматизатора, до складу препарату було введено фенілетилловий спирт у концентрації 1,0 %.

## **Горошко О.М.** **МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ ОБЛІПИХИ** **КРУШИНОВИДНОЇ**

*Кафедра фармацевтичної ботаніки та фармакогнозії  
Буковинський державний медичний університет*

**Вступ.** Про обліпиху з родини Маслинові знали ще древні греки, про неї згадували Пліній, Плутарх, Овідій, багато наукових закладів та видатних вчених починаючи з 30-х років і закінчуючи сьогоденням цікавились нею. Основні праці були напрямлені на культивування, селекцію та вирощування обліпихи як ягідної рослини, господарське значення, використання продуктів з обліпихи у харчовій промисловості, особливості одержання та стандартизації продуктів на основі обліпихи. Однак проведення маркетингового аналізу засобів на основі обліпихової олії не проводилось, що стало метою нашої роботи.

**Мета дослідження** – маркетингове дослідження засобів на основі обліпихи крушиновидної.

**Методи дослідження:** аналітичний огляд фармацевтичного ринку України, за даними Держаного реєстру лікарських засобів України.

**Результати дослідження.** На даний час вивчено склад плодів обліпихи, який зумовлює широкий фармакологічний спектр застосування олії обліпихової. Цінність обліпихи визначається наявністю в її плодах легкозасвоюваних вуглеводів, органічних кислот, вітамінів, пектинів, мінеральних речовин у плодах обліпихи, листках, а в корі гілок виявлено ще й алкалоїди. Проведено маркетингове дослідження засобів на основі обліпихи крушиновидної на фармацевтичному ринку України, згідно якого препарати з досліджуваної лікарської рослинної сировини представлені у 4 формах, з яких лікарськими засобами є олія (44%), супозиторії (50%), аерозолі та таблетки (6%). БАДи представлені у 6 лікарських формах, з яких олія, супозиторії, таблетки фіточаї, сиропи, креми, що становить 40 % від усіх лікарських форм. Решту продукції складають лікарські кометичні засоби представлені у 7 лікарськи формах, таких, як зубна паста, помада, бальзам, присипка, серветки, креми, що становить відповідно 47%. Серед косметичних і гігієнічних лікарських засобів є олія, що становить 33%, креми 28%, решта засобів – 38%. Розподіл за фірмою-виробником вказує на наступне співвідношення серед яких вітчизняних засобів є 88%, імпорتنих відповідно 12%. Вітчизняні засоби зареєстровані як лікарські препарати та БАДи, а імпорتنі засоби присутні на фармацевтичному ринку лише у структурі БАДів. Враховуючи основні переваги плодів